

DOCUMENTATIECENTRUM NEDERLANDSE POLITIEKE PARTIJEN

Aan de abonnees,

Bij het verzamelen van de copy voor nr. 45 van de VVD-Expresse bleek dat nog niet alle debatten in de Tweede Kamer waren afgerond.

Wij hebben daarom besloten nog een extra nummer uit te brengen om ook aan deze laatste actuele politieke zaken aandacht te besteden. Het eerstvolgende nummer, nr. 48, verschijnt 31 augustus a.s.

In dit nummer treft u aan de index van alle artikelen die in de periode van 27 januari 1984 t/m 29 juni 1984 opgenomen werden in onze nieuwsbrief (nr. 26 t/m 46). De onderwerpen zijn alfabetisch gerangschikt.

Mededelingen van het hoofdbestuur en nieuwe rapporten van de prof. mr. B.M. Teldersstichting zijn niet in dit overzicht opgenomen.

Het nabestellen van artikelen is niet mogelijk.

De redactie.

Voorjaarsnota

Voor het eerst sinds jaren daalt zowel het financieringstekort als de belasting- en premiedruk.

	Realisatie '84	Ontwerp begroting '84	Voorjaarsnota '84
Financieringstekort	-10,8	-12,1	-10,7
Collectieve lastendruk	55,9	55,0	54,6

Wat zich voltrekt is een klein financieel economisch wonder, waar behalve de opleving van de internationale conjunctuur zonder twijfel het kabinetsbeleid mede toe bijdraagt. Nederland profiteert meer dan evenredig van de oplevende internationale conjunctuur. De export in het eerste kwartaal 1984 lag 9% hoger dan een jaar eerder in dezelfde periode. De economische groei van 1984 komt minstens op 2% uit. Dit wordt bereikt zonder enige stimulering van de vraag, zoals door de oppositie steeds bepleit. Tevens is een belangrijk economisch winstpunt, dat de bedrijfsinvesteringen flink aantrekken (met 6% na-correctie). Ook nemen de overheidsinvesteringen voor het eerst sinds jaren weer toe. Gezien de zeer ruime monetaire situatie en de door het CPB nogal optimistisch ingeschatte besparingen voor gezins- en bedrijfshuishoudingen (6,3% NI in 1984 tegenover 4,4% in 1983) acht de VVD-fractie het niet onaanvaardig dat ook de particuliere consumptie – in plaats van met 0,5% te dalen – in 1984 nog iets stijgt.

Het behoeft nauwelijks betoog, dat de VVD-fractie extra stimulering van de binnenlandse bestedingen onnodig acht. De VVD acht het PvdA plan dan ook een hoogst onverstandig antwoord op de nog resterende structurele

onevenwichtigheden in onze economie. Juist nu het structurele herstelbeleid van het kabinet de eerste vruchten gaat opleveren, wil de PvdA de uiteindelijk oogst bederven met een plan om 14 mld. minder te bezuinigen en 16 mld. meer te stimuleren tussen nu en 1987. De financiële nasleep (na 1987) van dat plan laat de PvdA zorgvuldig buiten beeld. Die wordt doorgeschoven naar een volgend kabinet en een volgende generatie belastingbetalers.

Financieringstekort en collectieve lasten

Het regeerakkoord vraagt:

- het financieringstekort terug te brengen van 7,5% NI in 1986
- de collectieve lastendruk op z'n minst te stabiliseren op het niveau van 1982, dat wil zeggen deze op of onder 53,6% NI te brengen.

Getoetst aan deze doelstellingen komt het financieringstekort dit jaar met 10,7% NI heel dicht bij het tijdspad-niveau van het regeerakkoord van 10,5% in 1984. De 7,5%-doelstelling moet dan ook in 1986 gehaald kunnen worden.

De VVD-fractie ziet ruimte en mogelijkheden om de belastingen en premies tesamen in 1985 met 1,5 à 2% NI te verlagen.

De doelstelling met betrekking tot de collectieve lastendruk (54,6% in 1984) wordt ongetwijfeld reeds in 1985 gehaald.

Voorwaarde hierbij is, dat het kabinetsstreven om in 1985 structureel tussen 9 en 10 miljard te bezuinigen wordt waargemaakt. Aan de VVD-fractie zal dat niet liggen. Het beginnend economisch herstel mag niet in de waagschaal gesteld worden door onverhoedse zwenkingen in het beleid.

Meevallers en tegenvallers

De meevallers van 3,9 miljard uit de voorjaarsnota zijn het saldo van extra ontvangsten van f 4,4 miljard en hogere uitgaven van f 0,5 miljard. Deze hogere uitgaven stellen de VVD-fractie teleur. De centrale doelstelling van het kabinet is immers de omvang van de collectieve sector en dus de collectieve uitgaven terug te dringen.

De VVD-fractie vraagt zich hierbij af of er niet een nog hardere hand van de minister van Financiën nodig is en of het niet aan te bevelen is alsnog kasplafonds per begrotingshoofdstuk in te stellen.

Op een aantal punten is de kamer debet aan tegenvallers, zoals het achterwege laten van de 3% korting op de bovenminimale WWV uitkeringen per 1 juli jl. (75 miljoen) en de vertraging van de ombuigingen in de WSW (35 miljoen).

De CDA-fractie doet er goed aan zich voortaan aan de uitgezette en geaccordeerde koers te houden, tenzij er een gezamenlijk gedragen alternatief per compensatie wordt aangereikt.

Het kabinet moet echter ook de hand in eigen boezem steken, onder andere door met te laat ingediende respectievelijk onvoldoende uitgewerkte ombuigingsmaatregelen

te komen. Hierbij valt te denken aan de trendvolgers (40 miljoen) en de voordeurdelers (35 miljoen). Tevens schort het op het terrein van de volksgezondheid aan verbeeldings- en daadkracht bij het ombuigen. Verontrustend is de ontwikkeling van de post bijstandsuitgaven thuiswonenden (130 miljoen).

Lastenverlichting bedrijfsleven

Het regeerakkoord houdt de opdracht in de lasten voor het bedrijfsleven jaarlijks met 1½ à 2 mld. te verlichten. De VVD-fractie houdt voor 1985 vast aan een lastenverlichting voor het bedrijfsleven van 2 mld. op transactiebasis of 1,5 mld. op kasbasis. De vermogenspositie van het bedrijfsleven geeft hier nog steeds alle aanleiding toe. Nu tornen aan de WIR schokt het vertrouwen van investeerders voor wie een zeker en bestendig beleid cruciaal is. Hierover heeft de VVD-fractie een motie ingediend welke inhoudt, dat geen fundamentele wijzigingen in de WIR worden aangekondigd dan na advisering van de SER, en dan pas na 1986. De motie is door de Kamer aangenomen. Bij de invulling van het lastenverlichtingspakket voor 1985 moet het kabinet streven naar een evenwichtige verdeling tussen verlaging van de werkgeverslasten (als percentage van de loonsom) en fiscale maatregelen (arbeidsmobiliteit bevorderende invulling). Tevens hecht de VVD-fractie sterk aan het invoeren van een (gedeeltelijke) aftrek van nieuwe aandelen, verlichting van de vermogensbelasting voor in de onderneming belegd risicodragend vermogen, en een verdere tegemoetkoming in de fiscale oudedagsreserve.

Werk en inkomen

Door de hogere economische groei zal de werkgelegenheid weer kunnen toenemen. De VVD-fractie is ervan overtuigd, dat de marktsector volgend jaar al meer zal groeien dan de collectieve sector inkrimpt. Toch zal het grootste deel van de groei in arbeidsaanbod op korte termijn opgevangen moeten worden door speciale programma's. Hierbij doelt de VVD met name op de schoolverlaters en op de langdurig werklozen, zowel de jeugdigen als de ouderen. De VVD denkt hierbij onder andere aan:

- verhoging van het leerlingstelsel,
- deeltijdarbeidsplaatsen met deeltijdscholing en behoud van uitkering onder leiding van oudere werknemers als mentoren,
- versterking van de regionale bemiddeling, versoepeling van het ontslagbeleid en vrijwillige remigratieregelingen voor (werkloze) buitenlandse werknemers.

Wat van het kabinet gevraagd mag worden is een bijdrage te leveren tot een optimaal decentraal overlegklimaat. Die bijdrage moet naar de mening van de VVD-fractie vooral bestaan uit een flinke belasting- en premieverlaging voor werkgevers en werknemers.

(Voor nadere informatie: dr. R.W. de Korte, tel. 070-614911, tst. 2650.)

Gele kaart voor staatssecretaris Brokx

Het gaat niet goed met de bouw van premiekoop A- en B-woningen. Dit jaar dreigt nog niet de helft van de geplande 30.000 woningen in deze sector te worden gebouwd. Deels komt dat doordat gemeenten onnodige belemmeringen in de weg leggen, met name via ongunstige verkoopvoorwaarden of erfpacht voor de grond en extra eisen bij de hypotheekgarantie. Een belangrijke oorzaak is echter ook het nieuwe subsidiesysteem, dat staatssecretaris

Brokx tegen de zin van de VVD op 1 januari van dit jaar heeft ingevoerd. Na een half jaar werken met het nieuwe subsidiesysteem maakte de Tweede Kamer de balans op, en die was bepaald zeer ongunstig. De lagere inkomensgroepen komen niet aan de bak en aan de bovenzijde van de inkomenschaal vallen de tweeverdieners eruit doordat hun gezamenlijk inkomen te hoog is om voor subsidie in aanmerking te komen.

Reeds in een eerder gevoerd mondeling overleg had woordvoerder De Beer een aantal concrete suggesties op tafel gelegd om het tij te keren. De staatssecretaris ging daar echter volstrekt onvoldoende op in. Als gevolg daarvan kwam het tot een tweede debat, waarin drie moties werden aangenomen.

Allereerst een motie-De Beer (VVD)-Wolters (CDA) waarin werd gevraagd om op 1 oktober aanstaande met verbeteringsvoorstellen te komen zodat het bouwprogramma voor volgende jaren zeker wordt gesteld. Vervolgens een motie-De Beer waarin een onmiddellijke optrekking van de inkomensgrenzen met 10.000 gulden voor de premie A- en B-regeling werd gevraagd. Op die manier kunnen meer gegadigden gebruik maken van de subsidieregeling en komen ook de tweeverdieners beter aan hun trekken. De motie beoogt bovendien om realisatie van de 30.000 premiekoop A- en B-woningen uit 1984 alsnog veilig te stellen in de tweede helft van dit jaar. Dit kost geen extra geld.

De derde motie, die van De Pree (PvdA), werd door de VVD gesteund en vroeg om nog in dit jaar de subsidie voor de laagste inkomens (beneden 32.500 gulden) te verhogen. Voor de geringe meerkosten van deze motie werd een dekking op de VROM-begroting aangegeven.

Staatssecretaris Brokx zal er verstandig aan doen, de moties uit te voeren. Zo niet, dan maakt hij de passage uit het regeerakkoord over bevordering van het eigen woningbezit tot een dode letter en riskeert hij een extra werkloosheid in de bouw van minstens 10.000 arbeidsplaatsen.

(Voor nadere informatie: L.M. de Beer, tel. 070-614911, tst. 2405.)

De rechtspositie van de wethouder De vergoedingen van staten- en raadsleden

De Tweede Kamer discussieerde op 26 juni met minister Rietkerk van Binnenlandse Zaken over diens voornemens ten aanzien van de rechtspositie van de wethouders en de vergoedingen van de staten- en raadsleden.

Afgezien van de correctie van een systeemfout bij de uitvoering van de sociale wetgeving (premieheffing volksverzekeringen) waardoor gedeputeerden en wethouders onredelijk werden belast, is de minister voornemens de rechtspositie van de wethouders **enigszins** te verbeteren.

Hij wil voorts de vergoedingen van staten- en raadsleden met 10% verminderen.

De VVD-woordvoerder, Herman Lauxtermann, waardeerde op zichzelf de voorgenomen maatregelen ten aanzien van de wethouders, maar hij deelde mee dat deze voor hem vooralsnog niet méér betekenen dan een begin. De VVD-fractie meent dat de rechtspositie van de wethouders fundamenteel moet worden verbeterd, conform voorstellen dienaangaande van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Herman Lauxtermann diende een motie van deze strekking in, die werd mede-ondertekend door CDA en PvdA.

De VVD-fractie kantte zich tegen de voorgenomen korting met 10% van de vergoedingen van de staten- en raadsleden. Daarover werd een gezamenlijke motie van CDA, PvdA en VVD ingediend.

Een derde motie, tenslotte, van PvdA, CDA en VVD had tot strekking de beide andere moties „af te ronden”, door te vragen de al voorgenomen verbetering van de rechtspositie van de wethouders zo snel mogelijk in te voeren (tesamen met de uitvoering van de beide andere moties).

Een PPR-motie, strekkende tot opschorting van de 10% korting werd – nu de gezamenlijke motie van CDA, PvdA en VVD verder ging – ingetrokken.

Een PSP-motie – die uitging van het raadslidmaatschap als volledige dagtaak – werd met ook de stem van de VVD-fractie tegen verworpen.

De drie moties van de grote partijen in de Kamer werden – uiteraard – met zeer grote meerderheid aanvaard.

In „Provincie en Gemeente” volgt te zijner tijd een uitvoeriger bericht.

(Voor nadere informatie: mr. H.Th.M. Lauxtermann, tel. 070-614911, tst. 2035.)

Luchtverontreiniging

Bij de stemmingen over de moties die bij de behandeling van de zure regen waren ingediend, heeft de VVD-fractie om een aantal praktische redenen tegen een tweetal moties respectievelijk van het CDA en de PvdA gestemd. Beide moties werden door de gezamenlijke steun van CDA en PvdA aangenomen.

Hoewel het beoogde doel, het schoner maken van de lucht, ook door de VVD volledig werd ondersteund, werd tegengesteld, omdat de toe te passen methode en techniek dwingend werd voorgeschreven, terwijl het beoogde doel ook nog anders en goedkoper kon worden bereikt. Tegenover het dwingend voorschrijven van de volledige rookgasontzwaveling van enkele bestaande centrales, zoals in de CDA-motie werd gedaan, stelde de VVD dat ook het toepassen van zwavelarme kolen om een lagere SO₂-uitstoot te bewerkstelligen, een oplossing kan bieden tegen lagere kosten, zoals dit door de betrokken elektriciteitsmaatschappijen werd gesteld.

Tegen de PvdA-motie over het spoedig invoeren van loodvrije benzine (zonder dat daaraan een Europese regeling ten grondslag ligt) en het verplicht stellen van katalysatoren had de VVD-fractie praktische bezwaren, te weten:

- het voorschrijven van katalysatoren in auto's als slechts in enkele landen loodvrije benzine verkrijgbaar is, beperkt in ernstige mate de mogelijkheid in het buitenland te rijden,
- het voorschrijven van katalysatoren geeft geen ruimte voor andere technieken die eveneens schoon uitlaatgas kunnen realiseren,
- de VVD-fractie geeft de voorkeur aan het aangeven van kwaliteitsdoelstelling voor uitlaatgassen boven het dwingend voorschrijven van technieken door de wetgever,
- de Minister noemde de motie in verband met EEG-voorschriften onuitvoerbaar.

(Voor nadere informatie: dr. R. Braams, tel. 070-614911, tst. 2016.)

Jeugdhulpverlening:

Onderdeel: Pleegzorg

In de nota Pleegzorg vindt men de primaire uitgangspunten van de jeugdhulpverlening terug namelijk:

1. uithuisplaatsing dient achterwege te blijven indien met ambulante hulp aan de jeugdige en zijn gezin kan worden volstaan,
2. begeleiding van ouders, pleegouders en kinderen,
3. pleeggezinplaatsing gericht op een zo snel mogelijke terugkeer naar huis.

De VVD onderschrijft dit.

Bij de voorgenomen capaciteitsreductie in de Jeugdhulpverlening wordt een zware claim gelegd op de pleegzorg die het grootste deel van de beddenreductie zou moeten opvangen.

Bezwaar van de VVD is dat geen enkele zekerheid bestaat dat de pleegzorg de vraag kan opvangen en dat alleen op papier plaatsen en gelden worden toebedeeld.

Knelpunten bij de pleegzorg zijn:

- het mislukken van 40% van de plaatsingen in pleeggezinnen,
- de weerstand van de ouders tegen plaatsing in een pleeggezin, omdat plaatsing in een tehuis minder als eigen falen wordt beschouwd,
- er is een tekort aan niet op adoptie ingestelde pleeggezinnen die ingezet kunnen worden in tijdelijke plaatsing,
- de werving van pleeggezinnen, de begeleiding, de toetsing, de onkostenvergoedingen en de ouderbijdragen.

De VVD-fractie heeft gewezen op het feit dat de mogelijkheden van de Pleegzorg niet moeten worden overschat.

Specialismen van de instellingen ontbreken bij de Pleegzorg, terwijl het allebei vormen van uithuisplaatsing zijn.

Het valt daarom te betreuren dat de Nota volstaat met de uitspraak dat de uitvoering een actief beleid vergt, bijvoorbeeld in de vorm van een actie-plan van de kant van de particuliere instellingen en dat hierover nog overleg gevoerd zal worden.

Verder werd door de VVD op de volgende punten kritiek geuit.

De Nota geeft geen enkele onderbouwing voor de verwachting dat een voldoende en goed aanbod van pleeggezinnen zich zal aandienen.

Ook de financiële middelen voor het aanvullend beleid zijn noch ingevuld noch voldoende gericht op de directe uitbreiding van het pleeggezinbestand.

De belangen van de geplaatste kinderen zelf komen in de nota slechts minimaal aan bod. In dit verband werd de staatssecretaris gevraagd hoe zij denkt over een eigen organisatie van pleegkinderen.

Het blokkaderecht: het recht van pleegouders om, wanneer zij kinderen langer dan 1 jaar in huis hebben, en ouders willen het kind terug hebben, dit te weigeren.

De VVD heeft aangedrongen op actieve voorlichting aan ouders over het blokkaderecht. Juist nu het beleid gericht wordt op zo kort mogelijke pleeggezinplaatsing.

(Voor nadere informatie: mevr. A.M. Lucassen-Stuutener, tel. 070-614911, tst. 2388.)

Jeugdhulpverlening:

Onderdeel: Capaciteitsreducties in de Jeugdhulpverlening

Het beleid van WVC, Justitie en Onderwijs ten aanzien van de jeugdhulpverlening richt zich op een verschuiving van residentiële voorzieningen, tehuizen en dergelijke naar ambulante zorg, pleegzorg, dagbehandeling en begeleidde kamerbewoning. Tevens vindt er nog een bezuinigingsoperatie plaats.

Van het totale bezuinigingsbedrag van 148 miljoen zal 94 miljoen moeten worden opgebracht door het terugbrengen van het aantal bedden in de kindertehuizen (1705 bedden).

Toegezegd was door de regering, dat de beddenreductie zou worden opgevangen door aanvullende maatregelen met daarbij het accent op de uitbreiding van de opvang in pleeggezinnen en begeleidde kamerbewoning. Hiervoor is 39 miljoen uitgetrokken.

De verschuiving naar de eerste-lijnszorg met daarbij de verbetering van samenhang en spreiding, regionale samenwerking, plaatsing dicht bij huis en vooral het beleid dat uithuisplaatsing zoveel mogelijk moet worden voorkomen, heeft de VVD-fractie gesteund.

Eveneens zijn wij accoord gegaan met de ombuigings-taakstelling, maar de manier waarop was de VVD-fractie een doorn in het oog.

Grote kritiek heeft de VVD-fractie geuit op de aanvullende maatregelen om de kinderen op te vangen die uit de te reduceren tehuizen komen, en de nieuwe instroom van kinderen die niet meer geplaatst kunnen worden in de internaten.

Er was bij dit aanvullend beleid niets bekend over: welke groepen van jeugdigen in aanmerking komen, de criteria, de opzet, de kansen van slagen, de aanloop-periode enz.

Zolang het aanvullend beleid niet werkelijk is ingevuld en gerealiseerd en kinderrechtvaardig tot op heden met wachtlijsten te maken hebben wanneer zij een kind willen plaatsen, blijft de vrees bestaan dat op zeer korte termijn door de beddenreductie kinderen op straat zouden komen te staan. Derhalve is het onverantwoordelijk niet voor voldoende opvang te zorgen. De VVD heeft dan ook in een motie gevraagd om een garantie dat bij de geplande operaties geen kind op straat komt te staan. Deze motie is met algemene stemmen aangenomen.

Voor een deel van het bezuinigingsbedrag, dat opgebracht zou moeten worden door de beddenreductie, heeft de VVD een aantal alternatieven genoemd, waaronder budgetteren. Ook hierover werd een motie ingediend.

De staatssecretaris van WVC heeft toegezegd zeer binnenkort een notitie daarover naar de Kamer te sturen en de VVD gevraagd deze motie tot dan aan te houden. Dit verzoek is ingewilligd.

In tweede termijn is de staatssecretaris van Justitie, Mevrouw Korte-van Hemel, onder grote druk accoord gegaan met het voorstel om opnieuw met de provincies en de instellingen te overleggen, en via alternatieven, waaronder budgetteren, tot een nieuw plan te komen en voor 1 januari 1985 daarover met de Kamer overleg te voeren.

Ook is besloten daarvoor (eind september) de eventuele landelijke functie van de vakinternaten met de kamer te bespreken.

(Voor nadere informatie: mevr. A.M. Lucassen-Stauttner, tel. 070-614911, tst. 2388.)

U neemt toch ook een abonnement op de VVD-Expresse!

- Wilt u wekelijks actuele informatie ontvangen over de standpunten van de VVD Tweede- en Eerste-Kamerfractie?
- Wilt u de nieuwe rapporten van de prof. mr. B.M. Teldersstichting gratis aanvragen?
- Heeft u behoefte aan meer achtergrondinformatie?

Dan kunt u nu een abonnement nemen op deze VVD-Expresse. Voor f 50,- per jaar kunt u zich abonneren door onderstaande bon in te vullen en op te sturen in een enveloppe zonder postzegel naar:

VVD-Expresse
Antwoordnummer 1877
2500 WB 's-Gravenhage

Met blokletters invullen s.v.p.

Ondergetekende:

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

geeft zich op als abonnee van de VVD-Expresse.

Nog geen geld overmaken wij zenden u een acceptgirokaart.